Ook de SAS-auditor een eigen titel?[1]

A. Molenkamp RO

'Auditors publieke sector streven naar een aparte registerstatus.' Dat was op 5 april 2012 te lezen op www.accountant.nl; de thuisbasis van bloggende accountants. Op de verkeerde site dus, die voor interne accountants. Dat was schrikken voor de IIA-leden die juist waren teruggekeerd van de die middag gehouden ALV. Maar er was meer: *'De opleiding is een initiatief van Nyenrode Business Universiteit en het ministerie van Financiën.'* En: *'Na hun studie willen wij dat zij zich bij een eigen beroepsvereniging voor PSA kunnen inschrijven'*[2]
Afgestudeerde public auditors krijgen dus *een eigen beroepsvereniging!* Alsof er in Nederland geen IIA bestaat. Naar wereldwijd beeld zijn daarin alle auditors vanuit welke sector dan ook verenigd.

Is de overheid anders?
'Een externe en interne audit bij een publieke organisatie is heel anders dan bij een bedrijf.' Een bewering uit de losse pols als bom onder de met bloed, zweet en tranen opgebouwde beroepsorganisatie.
Waarschijnlijk gaan nu ook auditors van woningcorporaties zich afsplitsen; daar moet je verstand van derivaten hebben. Auditors van garagebedrijven zullen niet achterblijven, zij willen onder de motorkap gaan kijken.
De denkfout die Nyenrodes spokesman Droogsma maakt is dat een internal auditor over de inhoud zou gaan. Ook hier weer de verwarring met de interne accountant die een financieel getint assurance statement moet afgeven. Het inspectiebloed en de macht van de (*interne en externe!*) accountant blokkeert weer eens de weg naar managerial internal auditing.
Het is de toegevoegde waarde van de internal auditor dat hij in staat moet zijn het specifieke overheidsinstellingsbeleid alsmede de realisatie daarvan te beoordelen vanuit een universeel organisatiekundig en bestuurskundig kader; kaderstellingen die de uiterst risicovolle beleidskeuzen moeten faciliteren. Wie is er nu eigenlijk anders?

Misverstanden, commercie of belangenverstrengeling?
Gaat het om een misverstand of leidt men bewust interne accountants op? Of er ook commerciële belangen spelen behoeft bij Nyenrode geen nader betoog; de spoeling is dun en de recessie woedt. Ook denkt Nyenrode mogelijk graag mee met de overheid: *'De opleiding komt mede uit een vraag van de Rijksauditdienst'*.
Nyenrode krijgt nu wat andere universiteiten ontberen: gratis menskracht voor de ontwikkeling van programma's en een vorm van verplichte winkelnering voor potentiële studenten. Verkapte overheidssubsidie die, zoals was te voorzien, marktverstorend werkt en de professie ondermijnt.

Public auditors al sinds 1993 opgeleid
Droogsma is een traditioneel opgeleide overheidsaccountant die al voor het tweede jaar door een departement aan Nyenrode is uitgeleend. Met als opdracht een opleiding voor public auditing op te zetten.
Is public auditing nieuw? Nee, natuurlijk. Aan de universiteiten van Amsterdam en Rotterdam worden al sinds 1993 internal auditors voor de private en de publieke sector opgeleid. Veel docenten, examinatoren en leden van raden van toezicht zijn overheidsdienaar dan wel zeer bekend met de overheidsmaterie. Bij departementen, de semioverheid, provincies en gemeenten zijn al sinds jaar en dag afgestudeerde internal auditors werkzaam. Daarnaast bestaat de Stichting Kenniskring Auditors Lokale Overheden al vijf jaar. Voorts heeft de Kenniskring Public Auditing (KPA) al veel over het universele karakter van internal auditing gepubliceerd.

Auditors splitst u op
Hoe gaan zzp-ers en adviesbureaus, die zowel de overheid als het bedrijfsleven bedienen, om met de beoogde tweedeling in het beroepenveld? En hoe gaan SAS-professionals om met dit dilemma? Aanmelden bij de groep Droogsma en daarmee wellicht (*'…goed samenwerken met de NBA…'*) bij de NBA? Of, absurdisme ten top, een eigen beroepsorganisatie oprichten?
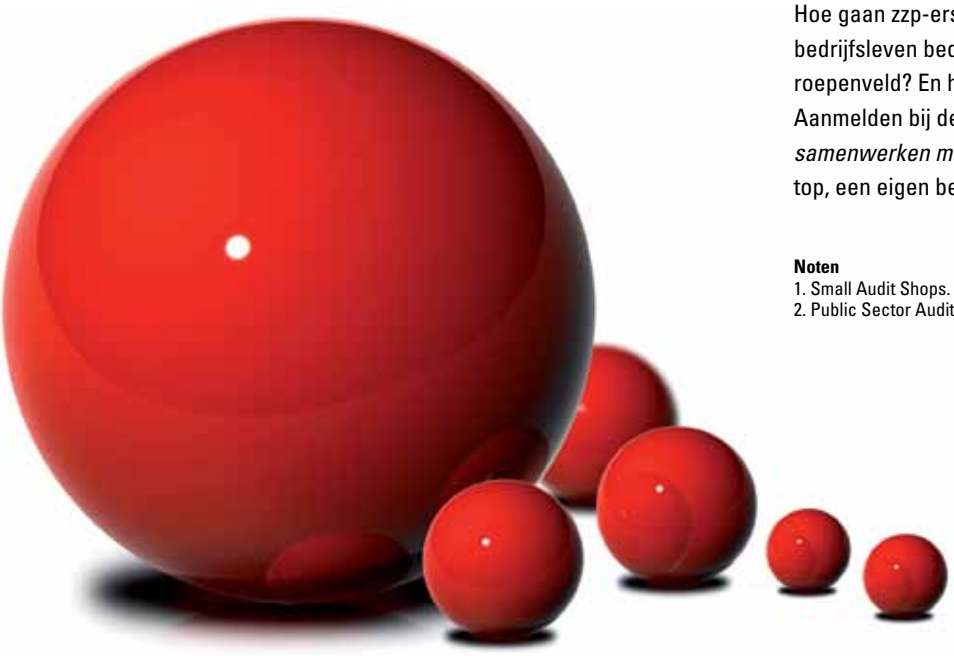
Noten
1. Small Audit Shops.
2. Public Sector Auditor.